ט הַתּוֹסָפוֹת בְּשַׁבָּת כ"ה (ע"ב ד"ה חוכה) וְהָרא"ש שָׁם (פ"כ סי' ח) וְהָרַמְב"ם בְּפֶרֶק ה' (ה"א) וּשְׁאָר פּוֹסְקִים וְהָרי"ן (יא: ד"ה גמ') וְהָאֶשְׁכּוֹלוֹת (סי' רצה) וְרַב עַמְרָם (סדר שבתות) וּסְמ"ק (מצוה רעט) וְרַבִּי יְרוּחָם (נתיב יב ח"ב). י קְרָדְּכִי (שם) וְהַגָּהוֹת מֵיְמוֹנִי (שם אות א) בְּשֵׁם הַיְרוּשַׁלְמִי (*). כ שָׁם בְּתוֹסָפוֹת וְשׁוֹר בְּשֵׁם יֵשׁ אוֹמְרִים. ל מָרְדְּכִי שָׁם.

(*) בהגמ"י מבוא מברכות פ"ט ובציצה פ"ד, ולפנינו ליתא.

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

אֵין הַנּוֹי דּוֹמֶה כְּלָל, וְהָעִקָּר בָּזֶה כָּל שֶׁהַדְּלִיקָה מִפְּלֵג הַמִּנְחָה וּלְמַעְלָה מִסְתָּמָא לְשֵׁם מִצְוַת שַׁבָּת הַדְּלָקָה וּבְרָכָה, וַאֲפִלּוּ אִם סָפֵק לָהּ אֵין צְרִיכָה לְהַדְלִיק נֵר בִּבְרָכָה, וְאִם מִסְפָּקָא אִם הַדְּלָקָה קֹדֶם פְּלֵג הַמִּנְחָה אוֹ אַחַר כָּךְ, יֵשׁ לָהּ לַחֲזֹר וּלְהַדְלִיק לְשֵׁם מִצְוָה בִּלֹא בְּרָכָה, וְעַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה מַה שֶּׁכָּתַב בָּזֶה: ה [ט] כְּשֶׁיַּדְלִיק. עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב (סק"ט). וְכָתַב בְּפָנִים מְאִירוֹת חֵלֶק א' סִימָן ס"ט שֶׁשְּׁעוּת הוּא בְּיָד הַנּוֹהֲגִים לַעֲשׂוֹת נֵר מְיֻחָד לְשַׁבָּת וּמַדְלִיקִין בְּבֵית הַכְּנֶסֶת וּמְבָרְכִין, וְהָנֵי בְּרָכָה לְבַטָּלָה, אִם לֹא שֶׁהִשְׁפִּיק לוֹ נֵר תְּחִלָּה עַד שֶׁיַּדְלִיק הוּא בְּבָרְכָה, דְּשַׁיָּךְ בָּזֶה שְׁלוֹם בַּיִת שֶׁלֹּא יִכְבּוּ מִשְּׁתַּחֲשֵׁךְ, וְאַחַר כָּךְ יַדְלִיק הַשַּׁמָּשׁ שֶׁאֵר הַנֵּרוֹת עַיֵּן שָׁם, וְכֵן כָּתַב בְּשוּ"ת מְקוֹם שְׁמוּאֵל סִימָן י"ח דְּאַף שֶׁיֵּשׁ קוֹנִין מִצְוַת הַדְלָקַת נֵרוֹת בְּמָמוֹן הַרְבֵּה מִכָּל מָקוֹם אֵין לְבָרֵךְ עַיֵּן שָׁם: [י] אַחַר הַדְּלָקָה. עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב (סק"י). וּבְדִגּוּל מַרְבָּבָה הִסְכִּים לַהֲלָכָה דְּלֹא כְּהַגָּהַת אַבְרָהָם כִּיוָן שֶׁאֵין נֹסַח הַבְּרָכָה שָׁוֶה, שְׁבִשְׁבָּת אוֹמֶרֶת שֶׁל שַׁבָּת וּבְיוֹם טוֹב אוֹמֶרֶת שֶׁל יוֹם טוֹב לֹא שֵׁךְ לֹא פְּלִיג, וְלָכֵן אֵין רְאִיָּה מִסִּימָן קנ"ח (ס"א) דְּשָׁם בֵּן נָפַל הַבְּרָכָה, וְכֵן מַה שֶּׁכָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת (סס"ה ז: ד"ה על השבלה) בְּטְבִילַת גֵּר כֵּן הוּא, וְסָיְמָא בָּזֶה שֶׁנִּרְאֶה לוֹ לְהוֹרוֹת כְּאִם הַגְּאוֹן דִּרְישָׁה וְהֵיא אִשָּׁה אֲשֶׁר אִשָּׁה לְבָזֶה בְּחָכְמָה עַיֵּן שָׁם, וְכֵן בְּמַחֲזִיק בְּרָכָה (סק"ד) הִסְכִּים לָזֶה מִשֵּׁם דְּכָפָּה פּוֹסְקִים רִאשׁוֹנִים סוֹבְרִים גַּם בְּטְבִילָה לְבָרֵךְ קֹדֶם, וְאַף שֶׁנּוֹהֲגִים עַל פִּי בַּעַל הֲלָכוֹת גְּדוֹלוֹת לְבָרֵךְ אַחַר כָּךְ, יֵשׁ לוֹמַר

בַּאֲר הַגּוֹלָה

ה * כְּשֶׁיַּדְלִיק יְבָרֵךְ. וְאִם נִסְתַּפְּקָה אִם בֵּרְכָה אוֹ לֹא אֵין צְרִיכָה לְבָרֵךְ דִּסְפֵק בְּרָכוֹת לְהַקֵּל, וְעוֹד דִּסְרָכָא נְקִטָא וְאִיתָא [נַחֲלַת שִׁבְעָה] (שו"ת סי' ח) וְדָרָךְ הַחַיִּים (דין זמן הדלקת הנר וקבלת שבת ס"ט)]. וְאִם יָדְעָה בְּוַדַּאי שֶׁלֹּא בֵּרְכָה מִשֶּׁמַּע מֵאֵלִיָּה רַבָּה (סק"י) דַּיִּשׁ לְחַלֵּק לְבָרֵךְ כָּל זְמַן שֶׁהוּא שָׁעַת הַתֵּר לְהַדְלִיק וּכְהַגָּמַן אַבְרָהָם בְּסִימָן י"א דְּסוֹמֵךְ בְּדִיעֲבַד עַל מַהֲרַ"ש, אַךְ אִם הוּא זְמַן אִסּוּר כְּלֵיג עַל מַהֲרַ"ש:

* וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן תר"י. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"ס כה). וְעוֹד יֵשׁ לוֹמַר דְּכוֹנַת הַמְחַבֵּר לְהוֹרוֹת טַעַם עַל מָה דְּסָבִירָא לֵיהּ שֶׁאֵין לְבָרֵךְ, כִּי לְקַמָּן בְּסִימָן תר"י סָעִיף א' כָּתַב הַמְחַבֵּר דְּמָקוֹם שֶׁנָּהֲגוּ לְהַדְלִיק מְדְלִיקִין וּמָקוֹם שֶׁלֹּא נָהֲגוּ לְהַדְלִיק אֵין מַדְלִיקִין, עַל כֵּן אַף דְּמִנְהָגֵנוּ הוּא לְהַדְלִיק אֲפִלּוּ הָכִי אֵין לְבָרֵךְ דְּאַמִּנְהָגֵנוּ לֹא מְבָרְכִין, וְזֶה הַטַּעַם אֵיתָא בְּבֵאוּר הַגְּרַ"א:

* אַחַר הַהַדְלָקָה. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"ס כז). וְאִשָּׁה שֶׁמִּתְנִית שֶׁאֵינָהּ מְקַבֶּלֶת שַׁבָּת בְּהַדְלָקָה, אוֹ אִישׁ דְּקַיְמָא לָן לְקַמָּן (סק"ס מב) דְּאֵין צָרִיךְ לְהַתְנוֹת, מִשְּׁמַע מִדָּרְכֵי הַחַיִּים (שם ס"ז) דַּאֲפִלּוּ הָכִי יִרְאָה יִרְאֶה וְאַחַר כָּךְ יְבָרֵךְ מִשּׁוּם דְּלֹא פְּלִיג וּכְדַעַת הַמְּגַן אַבְרָהָם (סק"ס יב), אֲבָל מִדִּבְרֵי הַגְּאוֹן רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר בְּחִדּוּשָׁיו וּמִדִּבְרֵי חַיֵּי אָדָם (חי"ב כלל ה סי"א) מוּכָח דְּבָזֶה יְבָרֵךְ וְאַחַר כָּךְ יַדְלִיק:

ו * בֶּחוּרִים וְכוּ'. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"ס כח), כֵּן כָּתַב הָעוֹלַת שַׁבָּת (סק"ג) וְהַתּוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק"ס סו) וְהַפְּרִי מְגַדִּים (א"א סק"ס יג) וְחַיֵּי אָדָם (שם ס"י) וּשְׁאָר אַחֲרוֹנִים. וּבְדָרְכֵי הַחַיִּים (שם ס"ד) מִשְׁמַע שֶׁהוּא מִפְּרָשׁ מִפְּשָׁט אֲבָל לֹא מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אִשָּׁה, וְהָאֻמָּת עִם כָּל הַפּוֹסְקִים הַנַּ"ל, אֶחָד, כִּי כֵן דַּיֵּק לְשׁוֹן הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ לְהַמְעַיֵּן בּוֹ דְּדַוְקָא אִם הוּא אֵצֶל אִשְׁתּוֹ נִפְטָר בִּבְרָכָתָהּ. וְעוֹד כִּי מִקּוֹר הַדִּין הַזֶּה הוּא מִפְּרָקֵי מֹשֶׁה [שָׁם ס"כ רצד] בְּשֵׁם הַמַּהַרַ"ם, וְדִין זֶה הוּבָא בְּתַשְׁבֵּ"ץ קָטָן ס"ט [שָׁחִבְּרוּ רַבֵּנוּ שִׁמְשׁוֹן בַּר צַדּוֹק תַּלְמִיד מַהַרַ"ם] גַּם כֵּן בְּשֵׁם הַמַּהַרַ"ם, וְשָׁם מְבֹאָר בְּהַדָּיָא בְּכָל הַפּוֹסְקִים הַנַּ"ל. וְעַתָּה נִסְתַּיֵּר טַעַם סָעִיף זֶה וְסָעִיף קָטָן י"ד] וְהוּא, דְּכִשְׁיֵשׁ לְאִישׁ כַּמָּה חֲדָרִים צָרִיךְ לְהַדְלִיק בְּכָל הַחֲדָרִים מִשּׁוּם שְׁלוֹם בַּיִת, עַל כֵּן אִם הוּא

בְּאוּר הֲלָכָה

ה (ס) מַהַרַ"ם בְּשֵׁם מַהַרַ"מ (הרי"ד בהגהות מנהגים אות כה): (סא) מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יא) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (סב) אֵלִיָּה רַבָּה (סק"י) וּפְרִי מְגַדִּים (א"א ס"ק יא): (סג) חִדּוּשֵׁי רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר, וְכֵן מוּכָח בְּדִרְכֵי הַחַיִּים (דין זמן הדלקת הנר וקבלת שבת ס"ט) דְּסוֹבֵר כֵּן דִּילֵהּ בְּמָגֵן אַבְרָהָם דְּסוֹמֵךְ בְּדִיעֲבַד עַל מַהַרַ"ש הַנַּ"ל: (ל) הַגְּאוֹן רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר וְכֵן מוּכָח מֵאֵלִיָּה רַבָּה (שם) וּפְרִי מְגַדִּים (א"א שם): (לא) אֵלִיָּה רַבָּה (שם) וּפְרִי מְגַדִּים (שם). וְאַף דְּאֵלִיָּה רַבָּה מְנַמְּנֵם שָׁם קֻשְׁיָא דְּזֶה דְּאַפְשָׁר דְּהוּא בְּכָלַל לֹא יְקַדֵּים, מִכָּל מָקוֹם לְפִי מַה שֶּׁהִסְכִּימוּ הַפּוֹסְקִים דְּהַנּוֹהֲגִים לְקַבֵּל שַׁבָּת שְׁתֵּי שָׁעוֹת קֹדֶם צֵאת הַכּוֹכָבִים יָפֶה הֵם נוֹהֲגִים וְכֵן כָּתַב הַפְּרִי מְגַדִּים בְּסִימָן זֶה בְּסָעִיף קָטָן (ט') [י"], שׁוּב אֵין חֵשֶׁשׁ בָּזֶה. וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה דִּבּוּר הַמַּתְחִיל קֹדֶם הַלַּיְלָה: (לב) פְּרִי מְגַדִּים (שם): (לג) שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה (סק"י) וּבְחִדּוּשֵׁי רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר בְּשֵׁם שְׁאֵילַת יַעֲבֵ"ץ (ח"א סי' ס"ו): (לד) חַיֵּי אָדָם בְּהֲלָכוֹת יוֹם טוֹב (כלל צה ס"י"ב): (לה) דְּגוּל מַרְבָּבָה וְרַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר וְשַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה (שם) וְחַיֵּי אָדָם (ח"ב כלל ה ס"א):

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

מִכָּל מָקוֹם בְּדִיעֲבַד שַׁפִּיר דָּמֵי, וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה מבעוד): ה (כא) כְּשֶׁיַּדְלִיק. יֵשׁ אוֹמְרִים (ט) כְּשֶׁיֵּשׁ חֲפָּה בָּעָרֹב שַׁבָּת וּמְאַחֲרִין בָּהּ עַד אַחַר שֶׁקִּיעַת הַחַמָּה, וְהָאִשָּׁה אֵינָהּ רוֹצָה לְקַבֵּל שַׁבָּת לִפְנֵי הַחֲפָּה פֵּן תִּצְטָרֵךְ לַעֲשׂוֹת עוֹד אֵיזֶה דָּבָר הָאָסוּר בְּשַׁבָּת, עַל כֵּן תַּדְלִיק הַנֵּר בִּלֹא בְּרָכָה קֹדֶם הַחֲפָּה וְאַחַר כָּךְ בְּחַשְׁכָּה תִּפְרֹס יָדֶיהָ עַל הַנֵּרוֹת וּתְבָרֵךְ, אוֹ כְּשֶׁהוּא עֲדַיִן בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת אַחַר הַחֲפָּה תֹּאמַר לְאֵינוֹ יְהוּדִי לְהַדְלִיק דִּלֹא גָּזְרוּ עַל שְׁבוּת בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת לְצֹרֶךְ מִצְוָה וְכַנַּ"ל בְּסִימָן רס"א (ס"א), וְהִיא תְּבָרֵךְ. (מ) אוְתָמְהוּ הָאַחֲרוֹנִים עַל זֶה דִּלֹא שַׁיָּךְ בָּרְכָה בְּדִלּוּקָה וְעוֹמֶדֶת, (מא) וּבְפֹרָט דְּעַתָּה הוּא זְמַן אִסּוּר לְהַדְלִיק וְאֵיךְ תֹּאמַר לְהַדְלִיק. (מב) וְעַל אֵידָךְ תַּקָּנָה דְּתֹאמַר לְאֵינוֹ יְהוּדִי לְהַדְלִיק גַּם כֵּן קָשֶׁה הָא אֵין שְׁלִיחוּת לְאֵינוֹ יְהוּדִי וְאִם כֵּן הִיא אֵינָהּ מַדְלֶקֶת וְאֵיךְ תְּבָרֵךְ, וַאֲפִלּוּ יִשְׂרָאֵל הַמְצַוֶּה לַחֲבֵרוֹ לְהַדְלִיק גַּם כֵּן דַּעַת הַדָּרֶךְ רַק הַמַּדְלִיק, כָּל שֶׁכֵּן בָּזֶה דְּהָאִשָּׁה לֹא יְבָרֵךְ אֶלָּא אִם כֵּן הִיא עֲצָהּ אַחֶרֶת לָזֶה דְּהַיְנוּ לְפִי מַה דְּקַיְמָא לָן לְקַמָּן (ס"י) דְּיכוֹלָה לְבָרֵךְ וּלְהַתְנוֹת, עַל כָּל פָּנִים בִּלְצָרֵךְ, שֶׁאֵינָהּ מְקַבֶּלֶת שַׁבָּת בַּהַדְלָקָה, הָכִי נָמֵי בְּעִנְיָנֵנוּ הָוֵי לְצָרֵךְ וְתַדְלִיק וּתְבָרֵךְ קֹדֶם שֶׁהוֹלְכַת לַחֲפָּה וְתַתְנֶה, (מג) וְהוּא הַדִּין נָמֵי בְּאִשָּׁה שֶׁחָל לֵיל טְבִילָתָהּ בְּעֶרֶב שַׁבָּת [ג] תַּדְלִיק וּתְבָרֵךְ קֹדֶם הֲלִיכָתָהּ לְבֵית הַטְּבִילָה, [ג] וְתַתְנֶה שֶׁאֵינָהּ מְקַבֶּלֶת שַׁבָּת עַד אַחַר רְחִיצָה וַחֲפִיפָה: (כב) לְהַדְלִיק נֵר. וַאֲפִלּוּ כְּשֶׁמַּדְלִיק כַּמָּה נֵרוֹת (נ) טוֹב יוֹתֵר שֶׁיֹּאמַר נֵר, כִּי עִקַּר הַחִיּוּב הוּא נֵר אֶחָד: (כג) גַּם בְּיוֹם טוֹב וְכוּ'. וְאֵין צָרִיךְ לְבָרֵךְ זְמַן (נא) עַל הַדְלָקָה, מִיהוּ בְּמָקוֹם שֶׁנָּהֲגוּ לְבָרֵךְ אֲבָרֵהֶם (ס"ק יב) דִּלֹא פְּלִיג, (נב) [ד] אֲבָל הָרַבֵּה אַחֲרוֹנִים סְבִירָא לְהוּ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ מִתְּחִלָּה: ו (כח) בֶּחוּרִים. הַיְנוּ אֵין לְמָחוֹת בְּיָדָן: (כד) נֵר שֶׁל יוֹם טוֹב. וְאִם חָל יוֹם טוֹב בְּשַׁבָּת וְשֶׁל יוֹם טוֹב: (כה) וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן תר"י. דְּמֵבִיא שָׁם הַמְחַבֵּר דַּעַת הַפּוֹסֵק הַמַּצְרִיךְ לְבָרֵךְ, דְּסְבִירָא לֵיהּ דְּגַם יוֹם הַכִּפּוּרִים אַף שֶׁאֵין בּוֹ אֲכִילָה וּשְׁתִיָּה וְאֵין שַׁיָּךְ עֲלָיו מִצְוַת עֹנֶג אֲפִלּוּ הָכִי שַׁיָּךְ בּוֹ מִשּׁוּם שְׁלוֹם בַּיִת: (כו) לְקַמָּן הַהַדְלָקָה. כְּשֶׁאָר כָּל הַמִּצְוֹת שֶׁמְּבָרְכִין עֲלֵיהֶן עוֹבֵר לַעֲשִׂיָּתָן: (כז) אַחַר הַהַדְלָקָה. סְבִירָא לֵיהּ דְּאִם תִּבְרַךְ הָוֵי כְּאִלּוּ קִבְּלָה לְשַׁבָּת בְּפֵרוּשׁ וְשׁוּב אֲסוּרָה לְהַדְלִיק, וְאִם כֵּן בְּיוֹם טוֹב דִּלֹא שַׁיָּךְ עֲלְמָא תְּבָרֵךְ וְאַחַר כָּךְ תַּדְלִיק. וְדַעַת הַמְּגַן אַבְרָהָם (ס"ק יב) דִּלֹא פְּלִיג, (נה) [ד] אֲבָל הָרַבֵּה אַחֲרוֹנִים סְבִירָא לְהוּ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ מִתְּחִלָּה: ו (כח) בֶּחוּרִים. הַיְנוּ

שַׁעַר הַצִּיּוּן

מִקּוֹם לְפִי מַה שֶּׁהִסְכִּימוּ הַפּוֹסְקִים דְּהַנּוֹהֲגִים לְקַבֵּל שַׁבָּת שְׁתֵּי שָׁעוֹת קֹדֶם צֵאת הַכּוֹכָבִים יָפֶה הֵם נוֹהֲגִים וְכֵן כָּתַב הַפְּרִי מְגַדִּים בְּסִימָן זֶה בְּסָעִיף קָטָן (ט') [י"], שׁוּב אֵין חֵשֶׁשׁ בָּזֶה. וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה דִּבּוּר הַמַּתְחִיל קֹדֶם הַלַּיְלָה: (לב) פְּרִי מְגַדִּים (שם): (לג) שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה (סק"י) וּבְחִדּוּשֵׁי רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר בְּשֵׁם שְׁאֵילַת יַעֲבֵ"ץ (ח"א סי' ס"ו): (לד) חַיֵּי אָדָם בְּהֲלָכוֹת יוֹם טוֹב (כלל צה ס"י"ב): (לה) דְּגוּל מַרְבָּבָה וְרַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר וְשַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה (שם) וְחַיֵּי אָדָם (ח"ב כלל ה ס"א):

[ד] יקוטי דברי הרב: א] והרב כתב (במכתב שהובא בשו"ת סוף סי' רסא): ואם יהיה איזה אונס ח"ו שלא תוכל למהר להדליק עד שקיעת החמה אזי תצוה לנכרי להדליק נרות של שבת והיא תברך עליהם הברכה. והאריך בזה בסעיף י"א ובקו"א סק"ג. ב] ובשו"ע הרב (סי"א) כתב: מדליקין נרות שלהן בין חפיפה לטבילה בבית הכנסת של נשים אם הוא סמוך לבית הטבילה, והשמש משתמש שם שום דבר מצרכי אכילה לאור נרותיה, וכ"ש אם היא עצמה יכולה להשתמש שם שום דבר שתהנה בו בלילה לצורך אכילה וכו', ומ"מ יותר טוב שבליל טבילה ידליק הבעל ויברך, או תלך בין חפיפה לטבילה לביתה להדליק שם, וכ"ש אם אפשר שתחוך בביתה שזה יותר טוב, ואם אי אפשר בכל אלה תדליק ותברך קודם לכתה לבית הטבילה, ותתנה שאינה מקבלת שבת בהדלקה זו. ג] ובשו"ע הרב (סי"א) כתב: ומ"מ אין לה להתנות תנאי זה אא"כ הבעל יקבל עליו שבת מיד סמוך להדלקתה, עי"ש עוד. ד] ובשו"ע הרב (סי"ח) כתב שביו"ט תברך אחר ההדלקה.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הַהוֹלְכִים לִלְמֹד חוּץ לְבֵיתָם, צְרִיכִים לְהַדְלִיק נֵר שַׁבָּת (כט) בְּחַדְרָם (ל) וּלְבָרֵךְ עָלָיו. אֲבָל מִי שֶׁהוּא אֵצֶל אִשְׁתּוֹ (לא) אֵין צָרִיךְ לְהַדְלִיק בְּחַדְרוֹ (לב) וּלְבָרֵךְ עָלָיו, לְפִי שֶׁאִשְׁתּוֹ מְבָרֶכֶת בְּשָׁבִילוֹ: ז [מ]אוֹרַח (לב) שֶׁאֵין לוֹ חֶדֶר מְיֻחָד [א]וְגַם אֵין מַדְלִיקִין עָלָיו בְּבֵיתוֹ, צָרִיךְ (לג) לְהַשְׁתַּדֵּל (לד) בְּפִרוּטָה: ח [נ]שָׁנִים אוֹ שְׁלֹשָׁה בַּעֲלֵי בָּתִּים אוֹכְלִים בְּמָקוֹם אֶחָד, יֵשׁ אוֹמְרִים (לה) שֶׁכָּל אֶחָד מְבָרֵךְ עַל מְנוֹרָה (יג) שֶׁלּוֹ, (לו) [ג]וְיֵשׁ מְגַמְגְּמִים בַּדָּבָר. [ע]וְנָכוֹן לְזַהֵר בְּסֵפֶק בְּרָכוֹת וְלֹא יְבָרֵךְ אֶלָּא אֶחָד. הַגָּה: אֲבָל אָנוּ (לז) אֵין נוֹהֲגִין (לח) כֵּן: ט [פ]הַמַּדְלִיקִין בְּזָוִיוֹת הַבַּיִת (לט) וְאוֹכְלִים (מ) בָּחָצֵר, אִם אֵין הַגֵּרוֹת אֲרֻכּוֹת שָׁוֶה לְאוֹכְלִים עַד הַלַּיְלָה (מא) הֲרֵי בְּרָכָה (יד) לְבַעַל הַלְּכוֹת גְּדוֹלוֹת כֵּיוָן שֶׁהִדְלִיק נֵר שֶׁל שַׁבָּת [ו]חָל עָלָיו שַׁבָּת וְנֶאֱסַר בִּמְלָאכָה. [צ]וְעַל פִּי זֶה נוֹהֲגוֹת קְצָת נָשִׁים שֶׁאַחַר שֶׁבֵּרְכוּ וְהִדְלִיקוּ הַגֵּרוֹת, מַשְׁלִיכוֹת לָאָרֶץ הַפְּתִילָה שֶׁבִּידֵיהֶן שֶׁהִדְלִיקוּ בָּהּ וְאֵין מְכַבּוֹת אוֹתָהּ. [ק]וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁאִם מַתְנֶה קֹדֶם שֶׁהִדְלִיקָה שֶׁאֵינָהּ מְקַבֶּלֶת שַׁבָּת עַד שֶׁיֹּאמַר הַחַזָּן בָּרְכוּ, מוֹעִיל. [ר]וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁאֵינוֹ מוֹעִיל לָהּ. [ש]וְיֵשׁ חוֹלְקִים עַל בַּעַל הַלְּכוֹת גְּדוֹלוֹת וְאוֹמְרִים שֶׁאֵין קַבָּלַת שַׁבָּת תְּלוּיִי בְּהַדְלָקַת הַנֵּר אֶלָּא בִּתְפִלַּת עַרְבִית, שֶׁכֵּיוָן שֶׁאָמַר הַחַזָּן בָּרְכוּ, הַכֹּל פּוֹרְשִׁין מִמְּלַאכְתָּם. וּלְדִידָן כֵּיוָן שֶׁהִתְחִילוּ מְזַמְּרוֹ שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת הֲרֵי בְּרָכוּ לְדִידְהוּ. הַגָּה: [מב] וְהַמְנָהֵג [ז]שֶׁאוֹתָהּ (טו) אִשָּׁה הַמַּדְלֶקֶת (מג) מְקַבֶּלֶת שַׁבָּת בַּהַדְלָקָה אִם לֹא (מד) שֶׁהִתְנָה (טז) תְּחִלָּה, וַאֲפִלּוּ תְּנַאי בַּלֵּב סָגִי (מרדכי (פ״ר לג)), אֲבָל שְׁאָר בְּנֵי

מ בְּהַגָּהוֹת מָרְדְּכַי (פ״כ סי׳ תנה). נ מְצָא בְּתִשׁוּבוֹת אַשְׁכְּנַזִים (שו״ת מהר״ל סי׳ נג). ס אוֹר זָרוּעַ (הו״ד בשו״ת מהר״ל הנ״ל). ע דִּבְרֵי עַצְמוֹ. פ אַגָּדָה (שבת פ״כ סי׳ מה). צ שִׁבְּלֵי הַלֶּקֶט (סי׳ נט). ק הַגָּהוֹת מָיְמוֹנִיוֹת בְּפֶרֶק ה׳ (אות ו) בְּשֵׁם רַבִּי מֵאִיר וְהַמַּרְדְּכִי בְּפֶרֶק ב׳ דְּשַׁבָּת (סי׳ רנג). ר כְּלָבוֹ (סי׳ לג). ש תּוֹסְפוֹת (הו״ד בשטו״ה וְהָרֹא״ש פֶּרֶק ב׳ דְּשַׁבָּת (סי׳ כו) וְרַבֵּנוּ יְרוּחָם (נתיב יב) בְּחֵלֶק ב׳ וְהַמַּגִּיד (והלכות מגילה וחנוכה פ״ד ה״ג) בְּשֵׁם הַרְמַב״ן וְהָרַשְׁב״א (כג: ד״ה מראמרינן) וְהָרַשְׁב״א (כג: ד״ה עוד כתב).

בְּאֵר הֵיטֵב

בְּשֵׁם אִמּוֹ. וְכָתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יב), אֲבָל אֵין חָכְמָה לְאִשָּׁה וְכוּ׳ דְּלֹא חִלְּקוּ חַז״ל עַיֵּן שָׁם: ו (יט) וּלְבָרֵךְ עָלָיו. אֲבָל לְהַדְלִיק צָרִיךְ שֶׁלֹּא יִכְשֶׁל בְּצַיָּן אוֹ בְּאָבָק, וְעַיֵּן מַה שְׁכָּתַבְנוּ סָעִיף קָטָן א׳. מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יד): ח (יב) שְׁנַיִם. דְּלֹא מַה דְּמִתְוַסֵּף אוֹרָה יֵשׁ בָּהּ שָׁלוֹם בַּיִת וְשִׂמְחָה יְתֵרָה לְהַנָּאת אוֹר בְּכָל זְוִיוֹת וְזֵרוֹת. וְכָתַב שָׁלֵ״ה (שבת נר מצוה אות כד) דְּמִכָּל מָקוֹם לֹא יְבָרְכוּ שְׁנַיִם בְּמְנוֹרָה אַחַת שֶׁיֵּשׁ לָהּ קָנִים הַרְבֵּה. וְעַיֵּן בְּאֵלִיָּה זוּטָא (סק״ח). [וְכִסְפֵי אֵלִיָּהוּ רַבָּה (ס״ק יח) בְּשֵׁם וְקָנוּ הַגְּאוֹן וְצ״ל הַמֵּיר לְבָרְכוּ שְׁנַיִם אַף בִּמְנוֹרָה

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

(ט) שֶׁיֵּשׁ לָהֶם נָשִׁים אֶלָּא שֶׁהוֹלְכִין חוּץ לְבֵיתָם, וְאַף שְׁאִשְׁתּוֹ מַדְלֶקֶת בְּבֵיתוֹ אֵינוֹ נִפְטָר בִּבְרָכַת אִשְׁתּוֹ כֵּיוָן שֶׁיֵּשׁ לוֹ חֶדֶר מְיֻחָד בַּמָּקוֹם שֶׁמִּתְאָרֵחַ שָׁם, וְכָל שֶׁכֵּן אִם אֵינוֹ נָשׂוּי דְּמֻחְזָק לְהַדְלִיק: (כט) בְּחַדְרָם. אֲפִלּוּ הַחֶדֶר מְיֻחָד (ל) רַק לְלוּן שָׁם וְאוֹכְלִים בְּבֵית אַחֵר: (ל) וּלְבָרֵךְ עָלָיו. דְּהַדְלָקַת נֵר חוֹבָה מִשּׁוּם שָׁלוֹם בַּיִת שֶׁלֹּא יִכָּשֵׁל בְּצַיָּן אוֹ בְּאָבָק, וְצָרִיךְ לִהְיוֹת הַגֵּרוֹת אֲרֻכִּים שֶׁיִּדְלְקוּ עַד שֶׁיָּבוֹאוּ לְבֵיתָם בַּלַּיְלָה, וּבְלֹאו הָכִי הֲרֵי בְּרָכָה לְבַטָּלָה [דְּרָךְ הַחַיִּים (זמן הדלקת הנר וקבלת שבת סי״ד)]. וְעַל הַיְרֵידִים שֶׁמִּתְאַכְסְנִים הַרְבֵּה בַּעֲלֵי בָּתִּים בְּחֶדֶר אֶחָד וְאֵין הַבַּעַל הַבַּיִת עִמָּהֶם בְּחַדְרָם (מ) חָל עֲלֵיהֶם חוֹבַת הַדְלָקָה בִּבְרָכָה אֲפִלּוּ אִם נְשֵׁיהֶם מַדְלִיקִין בְּבֵיתָם, עַל כֵּן יִשְׁתַּתְּפוּ כֻּלָּם וְיַדְלִיק אֶחָד וִיבָרֵךְ וִיכַוֵּן לְהוֹצִיא כֻּלָּם בִּבְרָכָתוֹ וְגַם הֵם יְכַוְּנוּ לָצֵאת בִּבְרָכָתוֹ. וְאִם הַבַּעַל הַבַּיִת גַּם כֵּן עִמָּהֶם בְּחַדְרָם אֵין צָרִיךְ לְהִשְׁתַּתֵּף עִמּוֹ בְּפֵרְטֵי כֵּיוָן שֶׁנִּשֵּׁיהֶם מַדְלִיקִין בְּבֵיתָם וִיכוֹלִין לְקַיֵּם בְּסָעִיף ז׳: (לא) אֵין צָרִיךְ וְכוּ׳ וּלְבָרֵךְ עָלָיו. אֲבָל (לו) לְהַדְלִיק צָרִיךְ אֲפִלּוּ אֵינוֹ אוֹכֵל שָׁם כְּדֵי שֶׁלֹּא יִכָּשֵׁל בְּצַיָּן אוֹ בְּאָבָק: ז (לב) שֶׁאֵין לוֹ חֶדֶר מְיֻחָד. הָא אִם הָיָה לוֹ חֶדֶר מְיֻחָד צָרִיךְ לְהַדְלִיק וּלְבָרֵךְ אֲפִלּוּ אִם מַדְלִיקִין עָלָיו בְּבֵיתוֹ וְכֵנ״ל בְּסָעִיף ו׳: (לג) לְהִשְׁתַּתֵּף. וּבְרֵישׁ סִימָן תרע״ז (מ) הֵבִיא הַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּשֵׁם תְּשׁוּבַת רַשְׁ״ל (סי׳ פה) דְּגַם הַבַּחוּרִים צְרִיכִין לְהִשְׁתַּתֵּף, וּמֵסִיק שָׁם דְּאָפְשָׁר דְּהֵינוּ דַּוְקָא כְּשֶׁאוֹכֵל בִּפְנֵי עַצְמוֹ, אֲבָל אִם סְמוּךְ עַל שֻׁלְחָן בַּעַל הַבַּיִת [נ]הֲרֵי הוּא בִּכְלַל בְּנֵי בֵּיתוֹ עַיֵּן שָׁם: (לד) בְּפִרוּטָה. וְהוּא הַדִּין (מא) אִם הַבַּעַל הַבַּיִת מַקָּנָה לוֹ חֵלֶק בַּגַּר שֶׁלּוֹ בְּמַתָּנָה וּכְמוֹ שְׁכָּתַבְנוּ לְקַמָּן בְּסִימָן תרע״ז (סק״ג) לְעִנְיַן נֵר חֲנֻכָּה: ח (לה) שֶׁכָּל אֶחָד מְבָרֵךְ. דְּכָל מַה דְּמִתְוַסֵּף אוֹרָה יֵשׁ בָּהּ שָׁלוֹם בַּיִת וְשִׂמְחָה יְתֵרָה לְהַנָּאת אוֹרָה בְּכָל זְוִיוֹת וְזֵרוֹת: (לו) וְיֵשׁ מְגַמְגְּמִים. טַעֲמָם דִּכְלָאו הָכִי יֵשׁ שָׁם אוֹרָה מְרֻבָּה מִגֵּרוֹת שֶׁהַדְלִיק הָרִאשׁוֹן: (לז) אֵין נוֹהֲגִין וְכוּ׳. אֶלָּא כְּדַעַת הָרִאשׁוֹנָה. וְכָתַב

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ו (ט) עַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה בחורים): (מ) אֲחֵרוֹנִים: (מא) אֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק טז) וּפְרִי מְגַדִּים (א״א ס״ק יד) וְשְׁאָרֵי אֲחֵרוֹנִים: (מב) מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יד): ז (מ) כָּל זֶה כָּתַב הַתּוֹסָפוֹת שַׁבָּת (ס״ק יט) וְשְׁאָרֵי אֲחֵרוֹנִים גַּם לְעִנְיָנוֹ: (מא) אֲחֵרוֹנִים: ח (מב) אֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק יח): ט (מג) מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק טז):

(מג) מְקַבֶּלֶת שַׁבָּת בַּהַדְלָקָה אִם לֹא (מד) שֶׁהִתְנָה (טז) תְּחִלָּה, וַאֲפִלּוּ תְּנַאי בַּלֵּב סָגִי (מרדכי (פ״ר לג)), אֲבָל שְׁאָר בְּנֵי

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] בשו״ע הרב (ס״ט) הוסיף: או אפילו אם מדליקים שם [-בביתו] אלא שאין מדליקים משלו אינו נפטר בהדלקתם. **ב]** בשו״ע הרב (סט״ו) כתב: ואף אם בעה״ב מצוה לה להדליק ועושה אותה שליח לפטרו מחיובו וכו׳, גם שלוחו אינו יכול לברך שם, ויש חולקים על זה, וכן נתפשט המנהג במדינות אלו [לבתר]. ועי״ש (קו״א סק״ה) שהאריך בזה. **ג]** בשו״ע הרב (ס״ו) הוסיף: ויש מפקפקין לומר שיש כאן ברוכה לבטלה. **ד]** ובשו״ע הרב (ס״ו) החמיר כהשל״ה. **ה]** ובשו״ע הרב (ס״ו) הוסיף: ואפילו בחדר המיוחד לראשון, אם הראשון משתמש שום צרכי אכילה באותו חדר, ועדיין לא היה שם, יכול השני להדליק שם משלו או ממה שיקנה לו הראשון ולברך על הדלקה זו, אע״פ שהוא לא ישתמש כלום אצל נרותיו. **ו]** בשו״ע הרב (ס״ו) הוסיף: אבל יכולות להדליק נרות הרבה, שכולן מצות הדלקה אחת הן, ואין קבלת שבת חלה עד אחר גמר ההדלקה. **ז]** בשו״ע הרב (שם) כתב: וכל זה כשהדליקה הנרות שעל השולחן שהן עיקר המצוה ובהן תלויה קבלת שבת, אבל שאר הנרות שמדלקת בבית ובשאר חדרים אין קבלת שבת תלויה בהן לדברי הכל, ומותר לה לעשות אחריהן כל המלאכות, עד שתדליק נרות שעל השולחן.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehador - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah